

T. C.

Alkotmánybíróság

(1015 Budapest, Donáti u. 35-45.)

1535 Budapest, Pf.: 773.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK
34.
FŐLAJSTROMSZÁM
KEZDŐIRATON:
Postán / Gyűjtőládára / Személyesen / E-mailen / Faxon
Érkezett: 2014 -02- 27
PÉLDÁNY:.....IV.....
MELLÉKLET:.....KÖZTÜK:.....
FŐLAJSTROMSZÁM:
UTÓIRATON:.....

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: 10/501-6/2014	
Érkezett: 2014 MÁJ 13.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 6 db	P-1

egyrészt Magyarország Alaptörvénye 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján, az Abtv. 26. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerint, Indítványozó ügyében folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán bekövetezett, Indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának / jogainak sérelme miatt,

másrészt Magyarország Alaptörvénye 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján, az Abtv. 27. § a) és b) pontja szerint, a T. Fővárosi Törvényszék 2013. január hó 16. napján kelt, 10.B.115/2011/71. sorszámú ítéletét szinte jelentéktelen részében enyhítő, túlnyomó részében helybenhagyó, T. Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság által meghozott, 2014. január hó 15. napján kelt, 5.Bf.119/2013/5. sorszámú, – álláspontunk szerint - az Indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát / jogait sértő jogerős ítéletével szemben, figyelemmel az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II.27.) AB Tü. határozata / továbbiakban ABÜr. / 32. § (1) bekezdésében foglaltakra is, a T. Fővárosi Törvényszék mint elsőfokú bíróság útján, az Abtv. szerint, a következő indokok és bizonyítékok alapján, az alábbi

a l k o t m á n y j o g i   p a n a s z t

terjesztem elő.

I.

S Ü R G Ő S S É G I I N D Í T V Á N Y I D E I G L E N E S I N T É Z K E D É S K E R E T É B E N
A K I F O G Á S O L T D Ö N T É S V É G R E H A J T Á S Á N A K F E L F Ű G G E S Z T É S É R E
T Ö R T É N Ő F E L H Í V Á S R A

AP/2. sz. alatt csatolom Indítványozó részére 2014. január hó 30. napján kézbesített, 2014. január hó 24. napján kelt, a T. Fővárosi Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja által küldött 4.Szv.277/2014/5. sorszámú szabadságvesztés végrehajtására szolgáló felhívás elnevezésű iratot. AP/3. sz. alatt csatolom a T. Fővárosi Ítéltábla 2014. január hó 15. napján kelt, Indítványozónak 2014. február hó 12. napján kézbesített 5.Bf.119/2013/5. sorszám alatti jogerős döntését is. Jelen alkotmányjogi panaszt az Abtv. 53. § (2) bekezdése alapján a büntetőügyben első fokon eljáró T. Fővárosi Törvényszék elő terjesztem azzal, hogy a benyújtás során kérem egyúttal a T. Fővárosi Törvényszéktől az Abtv. 53. § (4) bekezdése alapján a jogerős ítéltáblai határozat végrehajtása szíves haladéktalan felfüggesztését.

Különösen k é r e m a T. Főtitkár elsőfokú bíróság felé történő - az ABÜr. 26. § (2) bekezdése szerinti - szíves tájékoztatás-kérését lehetőség szerint, jelen helyzetben, alábbiak miatt – méltányosságból az ABÜr. 26. § (3) bekezdése szerint gyorsítottan elintézni. Indítványozó a vele szemben hozott másodfokú ítéletről annak kihirdetésekor, 2014. január hó 15. napján értesült. Az ítéletet 2014. február hó 12. napján kapta kézhez, így annak részletes írásbeli indokolása is fenti napon lett ismert. Mindez akadályozta a rendkívüli jogorvoslatok elkészítése mellett, a jelen beadvány tárgyi egyedi bírósági döntéssel szembeni alkotmányjogi panasz részének megfelelő alátámasztását is, mely kifejezetten méltánytalan helyzetbe hozta Indítványozót, hozzáfűzve, hogy a szabadságvesztés végrehajtásának megkezdését 2014. február hó 27. napjára tűzték ki.

Amennyiben a T. Fővárosi Törvényszék az ítéletben kiszabott letöltendő szabadságvesztés végrehajtását az Abtv. 53. § (4) bekezdése alapján nem függesztené fel, úgy k é r e m, hogy szíveskedjék a T. Alkotmánybíróság az Abtv. 48. § (1) bekezdése alapján a T. Fővárosi Ítéltábla 5.Bf.119/2013/5. sz. határozata végrehajtása felfüggesztésére a T. Fővárosi Törvényszéket felhívni, figyelemmel arra, hogy álláspontunk szerint – párhuzamosan az Abtv. 61. § (1) bekezdés a)-c) pontjaiban rögzítettekkel – a szabadságvesztés végrehajtása súlyos és helyrehozhatatlan kárral járna Indítványozó részére, továbbá Szülei vonatkozásában is végzetes következményeket okozna (Mindennek alátámasztására előző, 2014. február hó 12. napján előterjesztett alkotmányjogi panasz mellé csatoltuk Indítványozó egyévi végrehajtási kegyelmi kérelmét és annak mellékleteit, melynek ismételt csatolását ezúttal mellőzzük), valamint az alkotmánybírósági eljárás várható időtartamára tekintettel mindez szintén indokoltnak tűnhet, hiszen Indítványozó közel egy hónapig nem, volt abban a helyzetben, hogy jelen beadványa egyik részét megfelelően előkészíthesse, előterjeszthesse.

AP/4. sz. alatt mellékelten csatolom Indítványozó hozzájárulásával az általa a jelen alkotmánybírósági beadvány elkészítését megelőzően összeállított – annak I. részét korábbi alkotmányjogi panaszhoz csatoltam - és részemre átadott II. részét, az eljárás során kialakult gondolatait tartalmazó dokumentumot. Ezen feljegyzések képezik alapját – többek között – a jelen alkotmányjogi panasznak is, illetve „madártávlatból” kijelölik a jelenleg előterjesztendő (újabb) alkotmányjogi panasz elkészítése során az alaptörvény-ellenes, Indítványozó Alaptörvényben biztosított jogait sértő jogszabályokat.

Ezúton előterjesztendő alkotmányjogi panaszunkban – immár az ítélet írásba foglalt szövegének birtokában – alapvetően egyrészt Indítványozó ügyében alkalmazott olyan alaptörvény-ellenes jogszabály(ok)ra kívánunk „rámutatni”, melyek Indítványozó Alaptörvényben biztosított jogait sért(h)ették és sért(he)ik, továbbá a tárgyi másodfokú ítéletet is kívánjuk támadni, figyelemmel arra, hogy jogerős döntés szintén Indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának / jogainak sérelmét okoz(hat)ta és okozhatja / okozza.

A fentebb utalt jogszabály a Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény értelmező rendelkezései között található: (új) Btk. 459. § 5. pont „vagy a bűncselekményt az a)-d) pontban meghatározottak utánzatával fenyegetve követik el.” szövegrészét érinti. A jogerős bírósági ítélettel szemben előterjesztendő panasz alapvetően a büntetés kiszabása során tapasztalható – álláspontunk szerint a T. Alkotmánybíróság fóruma elé tartozó és különleges eljárásáért kiáltó – visszasságokat kifogásolja. AP/5. sz. alatt csatolom az elsőfokú bírósági ítéletet is.

A csatolt, Indítványozó által készített feljegyzésekből álláspontom szerint látható, hogy a T. Alkotmánybíróság gyakorlatában a lőfegyver-utánzatával kapcsolatos normaszöveggel eddig még nem foglalkozott, úgyszintén a lakhelyelhagyási tilalom kényszerintézkedés beszámíthatósága vonatkozásában is csupán egy közvetlenül érintőleges döntést találtunk a korábbi időkből, melyből „implicite” következett számunkra, hogy a kifogásolt „normaanyagot” – megfelelő hivatkozás esetén egyebekben – támadhatónak ítélte korábban a T. Alkotmánybíróság. Érdekes lehet továbbá Indítványozó „jogtechnikai – jogi technikai” nézőpontú elemzése az (új) Btk. 459. § 5. pontját illetően, valamint az 5. pont 6. ponttal történő összevetése, és az ebből – általa – levont következtetések bemutatása is.

Az ítélet vonatkozásában a véleményünk szerint alapvető jogokat sértően megállapított, súlyosan téves ténymegállapítás, a büntetés kiszabása körében alapvetően a teljes minősítés egésze, és a kettő „elkövető” közötti viszonylatot tekintve aránytalan büntetés kiszabási módot, ennek Alaptörvény ellenességét, illetve különböző – első és másodfokú - eljárások között is jelentkező további enyhítő körülmények teljes figyelmen kívül hagyását kifogásoljuk. Már itt utalnék rá, hogy egyrészt, a büntetés kiszabása során egy büntetett előéletű, másik büntetőeljárás alatt is álló tettes ugyanakkora büntetésben részesült, mint a büntetlen előéletű, másik büntetőeljárás alatt nem álló részesnek titulált Indítványozó.

Másrészt, annak ellenére, hogy a T. Ítéltábla az elsőfokú döntésben rögzített enyhítő és súlyosító tényezők T. Fővárosi Törvényszék részéről történő feltüntetését és alkalmazását teljes mértékben helyesnek tekintette, továbbá megjegyezte, hogy a kiszabható büntetési tétel időközben enyhült és még az újabb időmúlás folytán is újabb enyhítő körülmény jelent meg, azonban mindezek figyelembe vételét a másodfokú döntésben, indokolás nélkül: egyszerűen mellőzte. Mindez számunkra teljességgel elfogadhatatlan és érthetetlen. Mindezek álláspontunk szerint sértik Indítványozó alapvető jogait, elsősorban Indítványozó tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát sértik, egyebekben is megkérdőjelezhetik a másodfokú bíróság pártatlanságát. Alapvető jogok sérülhetnek nézőpontunkból akkor is, amennyiben a nyilvánvaló ítélkezési gyakorlattal szembefutva, vagy jogszabályt tévesen értelmezve dönt – jelen esetben – a másodfokú bíróság (is.)

A(z Új) Btk. alábbi rendelkezésének megtámadására érdekes módon a – „végre” kézhez kapott – másodfokú ítélet indokolásának, és a T. Kúria – viszonylag új keletű - büntető elvi döntésének „ütköztetése” adott inspirációt, hiszen a jogerős ítélet – rablás minősített esete /lőfegyver utánzatával fenyegetve/ - egyfajta objektív, abszolút természetű megközelítésével szemben, egy közelmúltbeli, T. Kúria által kibocsátott – kötelező – norma, a jogalkalmazás során a (sértettet- elkövetőt, az egymásra gyakorolt hatást górcső alá vevő) relatív szerkezetű vizsgálódást írja elő.

„Összekeveredtek” a másodfokú döntésben tehát álláspontunk szerint, egy lőfegyver utánzata „beszámíthatóságának” kérdései, a rablások során – immár – *vizsgálendő* és vizsgálható, a sértett és elkövető viszonyrendszerét érintő rekonstrukcióval.

Nem lehet „átcsúsztatni” (nézőpontunkból) egy utánzat és eredeti elkövetési tárgy – törvényi vélelem folytán megindult - bírósági gyakorlat esetében „kikövesedett” (esetleges) objektív vetületű jogalkalmazási gyakorlat „módszertanát” /azaz, pl. amennyiben egy utánzat „ránézésre”, „objektíve” alkalmas arra, hogy az igazinak tűnjön/ - önmagában, alapesetben - a rablás büntette megállapíthatósága körében – „immár” – kötelezően vizsgálendő szempontok (sértett-elkövető „egymásra” „hatása”) értékelésének területére.

Attól, hogy egy dolog utánzatot – utólag, ránézésre; „objektíve” – eredetinek minősíthetnők is, (egyfajta megközelítés kedvéért) véleményünk szerint még nem biztos, hogy az következik, hogy egy személy (terhelt) – ezen az úton, és ezzel az „eszközzel” – (eleve:) rablást követett (volna) el.

A lakhelyelhagyási-tilalom kényszerintézkedésnek egy kiszabott büntetés során történő törvényi beszámíthatósága hiánya vonatkozásában, lehetséges, hogy a jelenlegi Abtv. értelmezésével, nem áll módunkban alkotmányjogi panasz előterjesztésére, ugyanakkor - szerény megítélésem szerint – Indítványozó feljegyzéseiben rögzítettek a(z Új) Btk. adott normaszövegei alaptörvény-ellenességét vetíthetik előre, igaz ugyan, hogy annak jogalkotási mulasztásból eredő „esetét” tekintve. Kérjük, amennyiben lehetséges, *szíveskedjenek* (akár) *h i v a t a l b ó l e l j á r á s t i n d í t a n i* mindezek vonatkozásában.

II/A.

ALKOTMÁNYJOGI PANASZ

MAGYARORSZÁG ALAPTÖRVÉNYE 24. CIKK (2) BEKEZDÉS C) PONTJA ALAPJÁN, AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁGRÓL SZÓLÓ 2011. ÉVI CLI. TÖRVÉNY 26. § (1) BEKEZDÉS A) ÉS B) PONTJA SZERINT, HIVATKOZÁSSAL

SZEMBEN A

T. FOVAROSI TORVENYSZEK MINT ELSOFOKU BIROSAG ELŐTT
10.B.115/2011/71. SZ. ALATTI ÍTÉLETE ELLEN BENYÚJTOTT FELLEBBEZÉS
ALAPJÁN A T. FŐVÁROSI ÍTÉLŐTÁBLA MINT MÁSODFOKÚ BÍRÓSÁG ELŐTT
5.BF.119/2013/5. SZ. ALATTI ÍTÉLETÉVEL VÉGZŐDÖTT BÍRÓSÁGI
ELJÁRÁSOKBAN ALAPTÖRVÉNY-ELLENES JOGSZABÁLY ALKALMAZÁSA
FOLYÁTÁN - ÁLLÁSPONTUNK SZERINT – BEKÖVETKEZETT
ALAPTÖRVÉNYBEN BIZTOSÍTOTT JOG SÉRELME MIATT

Kérem, hogy szíveskedjék a T. Alkotmánybíróság a Magyarország Alaptörvénye 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § a) és b) pontja alapján a T. Fővárosi Törvényszék mint elsőfokú bíróság által 2013. január hó 16. napján meghozott 10.B.115/2011/71. sorszámú ítéletével szemben előterjesztett fellebbezés folytán a T. Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság által meghozott, 2014. január 15. napján kelt 5.Bf.119/2013/5. sorszámú ítéletével végződött büntetőeljárásban alkalmazott, a Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 459. § 5. pontja „vagy a bűncselekményt az a)-d) pontban meghatározottak utánzatával fenyegetve követik el” szövegrészének alaptörvény-ellenességét megállapítani és a tárgyi szövegrészt megsemmisíteni.

Kérem továbbá, hogy amennyiben a T. Alkotmánybíróság fentiek szerint jár el, egyúttal szíveskedjék az Abtv. 45. § (6) bekezdése alapján a T. Fővárosi Ítéltábla 5.Bf.119/2013/5. sorszámú, 2014. január hó 15. napján kelt ítéletével jogerősen lezárt büntetőügy felülvizsgálatát is elrendelni, figyelemmel arra, hogy az eljárásban alkalmazott jogszabályi rendelkezés semmisségéből Indítványozó büntetésének csökkentése vagy mellőzése, esetleg Indítványozó büntetőjogi felelősség alóli mentesülése következne. Kérem – a T. Alkotmánybíróság belátása szerint - amennyiben a T. Alkotmánybíróság megítélése szerint azt Indítványozó különösen fontos érdeke indokolhatja - az Abtv. 45. § (2) bekezdésében foglaltak alkalmazásának esetleges szíves megfontolását is.

Indítványozó a jogerős ítéletben megjelölt II. r. elítélt, közvetlen érintettsége tehát álláspontunk szerint – figyelemmel a T. Alkotmánybíróság gyakorlatára – kétség kívül megállapítható. Indítványozó az ítéletről 2014. január hó 15. napján értesült, írásba foglalt szövegét 2014. február hó 11. napján kapta kézhez.

Álláspontom szerint a II/A. rész alatt előadott alkotmányjogi panasz tartalma a kifogásolt bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességre utal, illetőleg nézőpontunkból – alábbiakban előadottak szerint is – alapvető alkotmányjogi kérdést vet fel.

Indokolásul előadom a következőket.

Indítványozó csatolt feljegyzésének következő részét jómagam is egyfajta kiindulási pontként szeretném felhasználni a következő eszmefuttatások vonatkozásában:

A T. Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2014. január hó 15. napján kelt – 2014. február hó 12. napján kézbesített – jogerős ítéletében az alábbiakat olvashatjuk:

_____édőjének a lenyűgöző erőszak hiányára vonatkozó érvelésével kapcsolatban a másodfokú bíróság a következőket emeli ki:

A rablás büntettének megállapítása esetében a jogalkotó kvalifikált fenyegetés létét követeli meg, mely fenyegetésnek azonban objektíve kell alkalmasnak lennie arra, hogy a sértett akaratát megtörje. Hangsúlyozottan alkalmasságról van tehát szó, amely a lenyűgöző hatás, mint eredmény beálltát nem kívánja meg. A passzív alanynak az elkövetővel szembeni ellenállásának kifejezett hiánya pedig a fenyegetés akaratmegtörésre való objektív alkalmas voltát önmagában nem zárja ki.

A _____töltőállomást kezelő személyekből egyértelműen az élet, testi épség ellen közvetlen fenyegetésként jelentkezett, annál is inkább, mivel a sértett azonnal nem is mérhette fel, hogy valójában nem élet kioltására alkalmas tárgy, hanem játékpisztolyt fognak rá.”

/ Itt is utalnánk rá, illetve Indítványozó feljegyzéseiben is megjelenik annak problematikussá tétele, hogy 'sértett' nem szerepelt az eljárásban, a fenti rendelkezések pedig sértettet említenek. Igaz, azok után, hogy a jogerős döntés több helyen is említi, hogy Indítványozót a cselekmény után „elfogták”, előbbi „elírások” sajnos már nem is bírnak akkora jelentőséggel. /

A 19/2003. számú büntető elvi döntés (Kúria Bfv. II. 38/2013.) szerint azonban:

„B. 19. [...] II. A rablás büntettének megállapíthatóságához megkívánt erőszak nem abszolút, hanem relatív természetű, mert mindig a terhelt és a sértett viszonylatában kell vizsgálni és eldönteni, hogy a konkrét esetben alkalmazott erőszak kizárhatta-e a sértett ellenállását vagy sem [1978. évi IV. tv. (Btk.) 365. § (1) bek.]”

A fenti kettő „eszmefuttatás” ütközésével a bírósági döntést támadó, alábbi alkotmányjogi panasz indokolásában még visszaérek, ellenben ez az „ütközés” gondolatokat indított el Indítványozóban magának a Btk.-nak a szabályozási mechanizmusa (jogalkotási technikája) vonatkozásában.

A megjelölt büntetőügyekben az eljáró bíróságok a terhelt cselekményét döntéseikben a – régi és új - Büntető törvénykönyv szerinti rablás minősített eseteként rótták fel az elítélteknek, a törvények értelmező rendelkezéseinek jogalkalmazói felhasználásával.

Az 1978. évi IV. törvény (Régi) Btk.) 137. §- a szerint:

„E törvény alkalmazásában

[...]

4. a) fegyveresen követi el a bűncselekményt, aki lőfegyvert vagy robbanóanyagot tart magánál; a fegyveres elkövetésre vonatkozó rendelkezéseket alkalmazni kell akkor is, ha a bűncselekményt lőfegyver vagy robbanóanyag utánzatával fenyegetve követik el,

b) felfegyverkezve követi el a bűncselekményt, aki az ellenállás leküzdése vagy megakadályozása érdekében az élet kioltására alkalmas eszközt tart magánál,

[...]

138. § E törvény alkalmazásában, eltérő rendelkezés hiányában fenyegetés: súlyos hátrány kilátásba helyezése, amely alkalmas arra, hogy a megfenyegetettben komoly félelmet keltsen.

[...]

321. § (1) Aki idegen dolgot jogtalan haszonszerzés végett úgy vesz el másától, hogy evégből valaki ellen erőszakot avagy élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetést alkalmaz, illetőleg valakit öntudatlan vagy védekezésre képtelen állapotba helyez, bűntettet követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

[...]

(4) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a rablást

a) fegyveresen, [...]követik el.”

/ A régi Btk. 137. §-ának 4. pontja a 2001. évi CXXI. törvény 19. § (3) bekezdésének megfelelően módosított szöveg. Hatályos volt 2002. 04. 01. - 2013. 06. 30.-ig./

A 2012. évi C. törvény ((Új) Btk.) 459. § (1) bekezdése szerint:

„E törvény alkalmazásában

[...]

5. fegyveresen követi el a bűncselekményt, aki

a) lőfegyvert,

b) robbanóanyagot,

c) robbantószeret,

d) robbanóanyag vagy robbantószer felhasználására szolgáló készüléket tart magánál, vagy a bűncselekményt az a)-d) pontban meghatározottak utánzatával fenyegetve követi el;

6. felfegyverkezve követi el a bűncselekményt, aki az ellenállás leküzdése vagy megakadályozása érdekében az élet kioltására alkalmas eszközt tart magánál;

7. fenyegetés: eltérő rendelkezés hiányában súlyos hátrány kilátásba helyezése, amely alkalmas arra, hogy a megfenyegetettben komoly félelmet keltsen;

[...]

365. § (1) Aki idegen dolgot jogtalan eltulajdonítás végett úgy vesz el másától, hogy evégből

a) valaki ellen erőszakot, illetve élet vagy a testi épség elleni közvetlen fenyegetést alkalmaz,

b) öntudatlan vagy védekezésre képtelen állapotba helyezi,

büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

[...]

(3) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a rablást

a) fegyveresen,

b) felfegyverkezve, [...] követik el.”

Indítványozó csatolt feljegyzéseiben rögzítette, hogy álláspontja szerint a Btk. kifogásolt passzusa (459. § (1) bekezdés 5. pontja) három különböző okból is alaptörvény-ellenes lehet. Áttekintve Indítványozó érveit, érdemesnek mutatkozik mind a három megközelítés hivatkozása.

Egyrészt, nézőpontunkból sérti a normavilágosság követelményét, így a jogbiztonság sérelmével járhat, azaz a *Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 459. § 5. pontja* „vagy a bűncselekményt az a)-d) pontban meghatározottak utánzatával fenyegetve követik el” szövegrésze ellentétes Magyarország Alaptörvénye B) cikkében rögzítettekkel (jogállamiság).

Másrészt, álláspontunk szerint a *Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 459. § 5. pontja* „vagy a bűncselekményt az a)-d) pontban meghatározottak utánzatával fenyegetve követik el” szövegrésze ellentétes Magyarország Alaptörvénye XXVIII. cikk (2) bekezdésében rögzített ártatlanság vélelmével.

Harmadrészt, a *Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 459. § 5. pontja és 6. pontja* ellentétes Magyarország Alaptörvénye XV. cikk-(1)-bekezdésével (jogegyenlőség) továbbá a diszkrimináció tilalmába - XV. cikk (2) bekezdés – ütközik.

Jelzem, hogy mind a három szempontot illetően, egyebekben teljesen egyetértek Indítványozó feljegyzéseiben rögzített érvekkel.

Indítványozó szerint, ahhoz, hogy egy jogalkalmazó lőfegyver utánzatával elkövetett cselekményt tudjon megállapítani, a „lőfegyver utánzatával <történő> fenyegetés” utalást is vizsgálnia kell: a törvény szerint, akkor és csak akkor minősülhet egy cselekmény (jelen esetben rablás) fegyveresen elkövetett (minősített) esetnek, *ha és amennyiben* a cselekmény során lőfegyver utánzatával fenyegetnek.

Eszerint, amennyiben valaki lőfegyver utánzatát tartja magánál (pl. egy rablás során), nem minősíthető – cselekménye – *fegyveresen* elkövetett (minősített) esetnek.

A fenyegetést a Btk. meghatározza. Így, lőfegyver utánzattal történő elkövetés esetén a fegyveres ’minősítés’ megállapíthatóságához (*eltérő rendelkezés hiányában*) <olyan> *súlyos hátrány kilátásba helyezése <szükséges>, amely alkalmas arra, hogy a megfenyegetettben komoly félelmet keltsen.*

A ’fegyver’ kifejezés az Új Btk.-ban 120 helyen szerepel, többek között a Btk. 22. § (2) bekezdésénél is.

„Btk. 22. § (1) Nem büntethető az a cselekmény, amely a saját, illetve más vagy mások személye, javai vagy a közérdek ellen intézett, illetve ezeket *közvetlenül fenyegető jogtalan támadás* elhárításhoz szükséges.

(2) A jogtalan támadást úgy kell tekinteni, mintha az a védekező életének kioltására is irányult volna, ha

a) azt személy ellen

aa) éjjel,

ab) fegyveresen,

ac) felfegyverkezve vagy

ad) csoportosan

követik el,

b) az a lakásba

ba) éjjel,

bb) fegyveresen

bc) felfegyverkezve vagy

db) csoportosan

történő jogtalan behatolás, vagy

c) az a lakáshoz tartozó bekerített helyre fegyveresen történő jogtalan behatolás.”

A fenti értelmező rendelkezések szerint az utalást akkor lehet alkalmazni, amennyiben 'a bűncselekményt' – meghatározott módon – követik el. Előző rendelkezés ugyanakkor nem 'bűncselekmény'-t tartalmaz, hanem 'jogtalan támadás'-ról szól.

„Fegyver” kifejezés-előfordulások a Btk. XVIII. fejezetében és utána:

1. „Btk. 190. § (1) Aki más személyi szabadságától

- a) erőszakkal, illetve az élet vagy testi épség ellen irányuló közvetlen fenyegetéssel vagy
- b) védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen állapotba helyezésével vagy ilyen állapotát kihasználva

megfoszt, és szabadon bocsátását követelés teljesítésétől teszi függővé, büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha az emberrablást

[...]

- c) fegyveresen,
- d) felfegyverkezve, [...] követik el.”

2. „Btk. 194. § (1) Aki más személyt szabadságától megfoszt, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a személyi szabadság megsértését [...]

- e) fegyveresen,
- f) felfegyverkezve, [...] követik el.”

Fenti kettő esetben – Btk. 190. § illetve 194. § - is kimutathatók azok a hiányosságok, melyeket tetten érhetünk a Btk. egészében. A személyi szabadságtól történő megfosztás során a fenyegetés nem tényállási elem. Így, amennyiben valaki (játék pisztoly) lőfegyver utánzatát tartja magánál a személyi szabadságtól történő megfosztás cselekménye *során*, álláspontunk szerint nem lehet a minősített eset szerint büntetendő. Amennyiben tehát valaki játék pisztolyt tart magánál a fenti büntett elkövetése során, a törvény szerint nem felel a minősített esetért.

3. „Btk. 216. § (2) Aki más valamely nemzeti, etnikai, faji, vallási csoporthoz vagy a lakosság egyes csoportjaihoz tartozása vagy vélt tartozása, így különösen fogyatéka, nemi identitása, szexuális irányultága miatt bántalmaz, illetve erőszakkal vagy fenyegetéssel arra kényszerít, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűrjön, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a közösség tagja elleni erőszakot

a) fegyveresen,

b) felfegyverkezve [...] követik el.”

4. Btk. 221. § (1) Aki más lakásába, egyéb helyiségébe vagy ezekhez tartozó bekerített helyre erőszakkal, fenyegetéssel vagy hivatalos eljárás színlelésével bemegy, illetve ott bent marad, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki másnak a lakásába, egyéb helyiségébe vagy az ezekhez tartozó bekerített helyre, az ott lakó vagy azzal rendelkező akarata ellenére vagy megtévesztéssel [...]

b) fegyveresen,

felfegyverkezve [...] bemegy, vagy ott bent marad.”

Utóbbi rendelkezés esetén szintén nem egyértelmű nézőpontunkból, hogy amennyiben valaki a (2) bekezdés szerit úgy megy be a tényállásban rögzített helyszínekre, hogy lőfegyver utánzatát *tartja magánál*, úgy alkalmazható-e a jelen feljegyzésekben erőteljesen kifogásolt értelmező szabály – amennyiben fenyegetés nem történik az utánzattal. /Pl. az elkövető megtéveszt egy személyt, akihez jogellenesen bejut, ennek során lőfegyver utánzatot tart magánál – az eset a törvény szerint nem számíthatna minősített elkövetésnek. /

5. „Btk. 279. § (1) Aki olyan kirívóan közösségellenes vagy erőszakos magatartást tanúsít, amely a hatóság eljárását megzavarja vagy akadályozza, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. [...]

(3) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt csoportosan, fegyveresen vagy felfegyverkezve követik el.”

Ennél a rendelkezésnél ugyancsak jogalkalmazói problémák jelentkezhetnek, amennyiben valamely személy lőfegyver utánzatát *tartja magánál* az elkövetés során, azaz – kirívóan közösségellenes cselekedetét így hajtja végre. Indítványozó véleménye szerint, az alábbi – fentiek szerinti – kettő kategória válik szét a Btk.-n belül. Az egyik, ahol a 'fenyegetés' megjelenik a norma alaptényállásában is, a másik, ahol ez nem.

Álláspontunk szerint a jogalkotó a „lőfegyver utánzatával / a)-d) pontban megjelöltek utánzatával fenyegetve követi el” kitételekkel – valójában - át kívánta (volna) fogni azokat az eseteket is, ahol a fenyegetés nem szükséges elem, mégis előkerülhet lőfegyver – akár a minősítés során is.

Így az értelmező rendelkezésnek a tárgyi fordulata jogalkalmazói zavart okozhat, ellentmondhat a normavilágosság követelményének, *illetve* még egyfajta sajátos – a jogalkotó által bizonyára nem kívánatos - diszkriminációt is előidézhethet, sértheti a jogegyenlőség elvét, mert a törvény bizonyos esetekben lehetővé teszi az értelmező rendelkezés alkalmazását, más esetekben – nézőpontunkból – viszont nem.

Továbbá, a Btk. 314. § szerint:

Btk. 314. § Aki abból a célból, hogy

- a) állami szervet, más államot vagy nemzetközi szervezetet arra kényszerítsen, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön,
- b) a lakosságot megfélemlítse,
- c) más állam alkotmányos, társadalmi vagy gazdasági rendjét megváltoztassa vagy megzavarja, illetve nemzetközi szervezet működését megzavarja,

a (4) bekezdésben meghatározott személy elleni erőszakos, közveszélyt okozó vagy fegyverrel kapcsolatos bűncselekményt követ el, büntett miatt tíz évtől húsz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. [...]

(4) E § alkalmazásában személy elleni erőszakos, közveszélyt okozó vagy fegyverrel kapcsolatos bűncselekmény

a) az emberölés [160. § (1)-(2) bekezdés], a testi sértés [164. § (2)-(6) és (8) bekezdés], a foglalkozás körében elkövetett szándékos veszélyeztetés [165. § (3) bekezdés],

b) az *emberrablás* [190. § (1)-(4) bekezdés], a személyi szabadság megsértése (194. §)

c) a közlekedés biztonsága elleni bűncselekmény [232. § (1)-(2) bekezdés], vasúti, légi vagy vízi közlekedés veszélyeztetése [233. § (1)-(2) bekezdés],

d) a radioaktív anyaggal visszaélés [250. § (1)-(2) bekezdés],

e) *a hivatalos személy elleni erőszak* [310. § (1)-(5) bekezdés], *a közfeladatot ellátó személy elleni erőszak* (311. §), *a hivatalos vagy közfeladatot ellátó személy támogatója elleni erőszak* (312. §), a nemzetközileg védett személy elleni erőszak [313. § (1) bekezdés],

f) a jármű hatalomba kerítése [320. § (1)-(2) bekezdése], a közveszély okozása [322. § (1)-(3) bekezdés], a közérdekű üzem működésének megzavarása [323. § (1)-(3) bekezdés], a robbanóanyaggal vagy robbantószerrel visszaélés [324. § (1)-(2) bekezdés], a lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés [325. § (1)-(3) bekezdés],

g) a nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel visszaélés [326. § (1)-(5) bekezdés], a haditechnikai termékkel vagy szolgáltatással visszaélés [329. § (1)-(3) bekezdés], a kettős felhasználású termékkel visszaélés [330. § (1)-(2) bekezdés],

h) a rablás [365. § (1)-(4) bekezdés] és a rongálás [371. § (1)-(6) bekezdés],

i) az információs rendszer vagy adat megsértése [423. § (1)-(3) bekezdése].”

Indítványozó feljegyzéseiben fenti előírás kapcsán kettő észrevételt tett. Az egyik, hogy Indítványozó véleménye szerint „kimaradt” a felsorolásból egy olyan esetkör, amikor valamely személy pl. a „lakosságot megfélemlítvén” több lakásba is – pl. megtévesztéssel, - fegyveresen menne be. Ezek szerint, mindez ennek a szakasznak az alkalmazásában nem számíthat „fegyverrel kapcsolatos” elkövetésnek. Indítványozó a tárgyi normatív megfogalmazás vonatkozásában utalt a T. Alkotmánybíróság 44/2004. (XI.23.) AB határozatára, melyben a következőket olvashatjuk (19. oldal) /hivatkozva a 47/2003. (X.27.) AB határozatban foglaltakra:/ „Az Alkotmánybíróság határozata szerint „A ’nemzetközi bűnüldözés’, a ’gyernekkel szembeni erőszak’, a ’szervezett elkövetéssel’, a ’terrorjellegű’, a ’kábitószerekkel minősülő anyaggal kapcsolatos’, a ’közbiztonságot súlyosan megzavarja’, a ’fegyveres elkövetéssel valószínűsíthető’ kifejezések jelentős részének tartalma nehezen tisztázható, vagy bizonytalan, némelyek meghatározása pedig éppen törvényhozási viták tárgya lehet. Az Rtv. e rendelkezésekben írt, a legkülönbözőbb ’jogfogalmakhoz és tág értelemben vett bűncselekmény típusokhoz’ illesztett : ’kapcsolatos’, ’kapcsolatba hozható’, ’jellegű’ kifejezések pedig eleve megengedhetetlenül tág határok közötti előre kiszámíthatatlan, egyes esetekben akár ötletszerű jogértelmezésre adnak lehetőséget.” [47/2003. (X.27.) AB határozat, ABH 2003, 525, 536.]”

Indítványozó szerint továbbá a Btk. 327. § (1)-(3) bekezdés értelmezése problematikus a lőfegyver utánzatát tekintve (a fenyegetés nem tényállási elem), ugyanígy a garázdaság (339.§) esetén sem egyértelmű, hogy a lőfegyver utánzatát *magánál tartó* – egyébként tényállásszerűen viselkedő - személy cselekményére a minősített eset megállapítható-e.

További ellentmondást lát Indítványozó abban, hogy a rendbontásnál (340. §) a fenyegetés újból megjelenik, itt tehát az utánzattal fenyegetés esetén alkalmazhatónak tetszik az értelmező szakasz, ellenben az embercsempészség (353. §) esetén a fenyegetés úgyszintén nem tényállási elem, így megint csak kérdéses a lőfegyver utánzat megítélése a 353. § (3) bekezdését tekintve. Rablás illetve önbíráskodás esetén a fenyegetés az alap tényállás eleme, a jármű önkényes elvétele tényállás esetén viszont nem – utóbbinál a 380. § (3) bekezdés szerinti minősített eset vonatkozásában a fegyveresen elkövetett cselekmény fentiek szerinti aggályokat vetheti fel.

Indítványozó határozott álláspontja szerint a Btk. kifogásolt értelmező rendelkezése alaptörvény-ellenes, illetve alkalmazása Alaptörvényben biztosított jogai sérelmét idézte elő. A fentebb idézett alkotmánybírósági döntés /44/2004. (XI.23.) AB határozat/ tartalmazza, hogy „A 26/1992. (IV.30.) AB határozatban az Alkotmánybíróság elvé éllel mutatott rá, hogy a „világos, érthető és megfelelően értelmezhető normatartalom a normaszöveggel szemben alkotmányos követelmény. A jogbiztonság – amely az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében deklarált jogállamiság fontos eleme – megköveteli, hogy a jogszabály szövege értelmes és világos, a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzon.” (ABH 1992, 135, 142.)

Ha egy jogszabály törvényi tényállása túl elvont, túl általános, akkor a jogszabály rendelkezése a jogalkalmazó belátása szerint kiterjeszthető, vagy leszűkíthető. Az ilyen szabály lehetőséget ad a szubjektív jogalkalmazói döntésre, a különböző jogalkalmazók eltérő gyakorlatára, a jogegység hiányára. Ez csorbítja a jogbiztonságot. (ABH 1993, 607, 608.)”

Indítványozó feljegyzéseiben kiemelte, hogy az ügyében hozott (jogerős) döntés illetve az általa idézett T. Kúria által hozott elvi bírósági döntés általa történt „ütköztetése” során, nézőpontjából jogalkalmazókat érintő nehézségekre derült fény. Egy (lőfegyver) utánzat meghatározása, pontos definíciója nem szerepel a Btk.-ban, tehát a jogalkalmazókra vár(t) a feladat ennek a fogalomnak a kialakításában. Az Európa Unió Bizottsága részéről a T. Európai Unió Parlamentjének szóló jelentésére (Brüsszel, 2010.7.27. – COM(2010)404 végleges) „A lőfegyverutánzatok forgalomba hozatala” tárgyában.

Az irat bevezető része tartalmazza, hogy: „[E]z a jelentés a 2008. május 21-i 2008/51/EK európai parlamenti irányelvvel módosított, a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről szóló 91/477/EGK tanácsi irányelv 17. cikkének értelmében készült.”

A jelentés leszögezi, hogy

„1.3. Ennélfogva az irányelv nem vonatkozik *egyéb, megjelenésükben lőfegyverre hasonló termékekre, így a lőfegyverutánzatokra* sem, amelyek fogalom meghatározását az irányelv nem tartalmazza.”

Az érintett jelentés szerint *a lőfegyverutánzatok, „az egyéb lőfegyverrel hasonlóságot mutató termékek, amelyek általában nem minősülnek lőfegyverutánzatnak”* nem fedik le egy játék pisztoly kategóriáját.

Továbbá:

„3.6 Végül emlékeztetni kell arra, hogy egy külön irányelv egyértelműen meghúzza a határt a „lőfegyverutánzat” és a játék között. A 88/378/EGK irányelv I. melléklete 20. pontjának értelmében ugyanis nem tekinthetők játéknak a „valódi lőfegyverek élethű másolatai”. Ezt a kivételt tovább pontosítja és bővíti a 88/378/EGK irányelvet hatályon kívül helyező 2009/48/EK irányelv, amelyet 2011. január 20. előtt a nemzeti jogba is át kell ültetni.”

Utóbbi irányelv I. sz. mellékletének 10.1.2.5. alpontja szerint – nem minősülnek játéknak - [Valódi lőfegyverek másolatai] : „[A] lőfegyverek másolatai nem minősülnek játéknak. A lőfegyverek másolatait és játék céljára szánt játékfegyvereket az általános osztályozási kritériumok (ár, árusítás helye, célközönség), illetve a részletes kidolgozás mértéke alapján kell megkülönböztetni.”

A Büntető törvénykönyvben álláspontunk szerint megengedhetetlen az olyan jogalkotói technika, mely semmilyen más további kritériumot nem ír elő, hanem csak az „utánzat” szót használja.

A jogerős bírósági döntésből az a – kifogásolható - bírósági gyakorlat szűrhető le, hogy akkor alkalmazzák az értelmező rendelkezést, amennyiben a cselekmény során a lőfegyver utánzat „objektíve” eredetinek tűnik (pl. egy kamerafelvételen). Így, amennyiben egy lőfegyver utánzat előkerül (akár nem kvalifikált fenyegetés körében) úgy, hogy „objektíve” fegyvernek tűnik, akkor megállapíthatónak tartják a fegyveres elkövetést. Ellenben, a rablás során minősített fenyegetés szükséges a bűncselekmény megállapíthatóságához, így zavaró lehet az a tény, hogy amennyiben külső szemlélőként a bíróság lőfegyver utánzatát eredetinek tartja, akkor is megállapítja az „alap” tényállást, amennyiben a fenyegetést, annak minőségét a sértett-elkövető viszonyrendszerében nem vizsgálja. Tovább folytatva előző logikát, nem szerencsés ilyen esetekben az a gyakorlat, mely „objektíve” vizsgálja az utánzatot. Hiszen a sértett szemszögéből lenne szükséges mindezeket vizsgálni – természetesen egy szűkebb törvényi meghatározás mellett /pl. fenti irányelvben rögzített részletes kidolgozást is alapul véve/. A jogalkalmazásban tapasztalható zavart illetően, már jelen büntetőeljárásban, az elsőfokú döntés során is újabb, egyéb szempont is előkerült: a T. Törvényszék úgy foglalt állást, hogy I.r. terhelt *alkalmasnak ítélte az utánzatot az elkövetésre, így megállapíthatónak vélte a minősített esetet.*

Azaz, már egy azonos büntetőügyben is, az elsőfokú és a másodfokú bíróság is teljesen más „dimenzióból”, egymástól teljesen eltérően szemlélte a jelenleg boncolgatott problémakört.

Esetünkben a kútkezelő tanú első vallomásában, illetve a Kékfény c. műsorban levetített nyilatkozatai szerint ő egyből felismerte, hogy lőfegyver utánzattal van dolga, itt utalt a katonaságban töltött idejére, tapasztalatira is. Amennyiben egy rablás során, az alaptényállást tekintve is vizsgálnunk kell a *(minősített) fenyegetés* relatív szerkezetét, a lőfegyver utánzatával történő fenyegetés során is „szerencsésebb” lenne olyan meghatározás, mely ezt a vizsgálatot „előírja”.

Egy „objektíve” nézőpontú jogalkalmazói szemlélet álláspontunk szerint jogbizonytalansághoz, így a jogállam sérelméhez vezethet.

A kifogásolt értelmező rendelkezéssel kapcsolatosan Indítványozó szerint, további probléma, hogy a diszkrimináció tilalma sérelméhez vezet.

A T. Alkotmánybíróság gyakorlatát áttekintve, kijelenthetjük, hogy a T. Alkotmánybíróság akkor ítélte alkotmányellenesnek a jogalanyok közötti megkülönböztetést, ha a jogalkotó önkényesen, ésszerű indok nélkül tett különbséget az azonos szabályozási kör alá vont jogalanyok között [pl. 9/1990. (IV. 5.) AB határozat, ABH 1990, 48.; 21/1990. (X. 4.) AB határozat, ABH 1990, 77-78.; 61/1992. (XI. 20.) AB határozat, ABH 1992, 280-282.; 35/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 203.]

Ezekben a „határozataiban az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdése nem bármiféle különbségtételt tilt a személyek között, hanem kizárólag olyan megkülönböztetéseket, amelyek diszkriminatív jellegük folytán az emberi méltóságot sértik.

Azt is megállapította az Alkotmánybíróság, hogy az azonos szabályozási koncepción belül adott csoportra nézve eltérő szabályozás ütközik a diszkrimináció tilalmába, kivéve, ha az eltérésnek kellő súlyú alkotmányos indoka van.” [44/2004. (XI. 23.) AB határozat 33 oldal utolsó bekezdése]. A 8/2000. (III. 31.) AB határozat továbbá kimondja, hogy „[N]em lehet hátrányos megkülönböztetésről beszélni akkor, ha a jogi szabályozás eltérő alanyi körre állapít meg eltérő rendelkezéseket.”

Indítványozó álláspontja szerint a bűncselekmény(ek)e)t lőfegyver utánzatával elkövetők egyfajta egynemű, homológ csoportot alkotnak, azaz „egy azonos szabályozási koncepción belül” egy külön halmazt képeznek, melyből továbbá egy adott csoport kiválik a korábbiakban előadottak szerint – azaz nem minden esetben kapcsolódhat a fegyveres elkövetéshez kötött joghátrány az utánzatot magánál tartó személynél.

Így több személyi kör is megjelenik az azonos szabályozási koncepción belül: 1.) fegyveres elkövetők, 2.) fegyver utánzatával elkövetők, akik 2a.) ugyanúgy felelősek, mint az eredeti fegyvert használók, vagy 2b.) nem felelnek ugyanúgy, mint az eredeti fegyvert használók.

A diszkriminatívnak tekintett szabályozás további hibája, hogy ameddig a fegyveres elkövetési esetek kapcsán megjelenik az utánzat fogalma, addig a felfegyverkezve esetköröknél illet – valamiért - nem alkalmazott a jogalkotó.

Azaz, amennyiben valaki élet kioltására alkalmas eszköz utánzatával fenyeget, cselekménye nem minősíthető felfegyverkezve elkövetett esetnek. Ezzel, további – megkülönböztetett - „esetkör” jelenhet meg a gyakorlatban, tehát nézőpontunkból az alkotmányossági aggályok nemcsak a tárgyi szakaszon belül (459. § (1) bekezdés 5. pontja) hanem a kettő különböző értelmező szakasz egymás közötti viszonyában is fennállnak (459. § (1) bekezdés 5.-6. pontja)

A jogbiztonság sérelmét és a diszkriminációt eredményező szabályozási móddal kapcsolatosan Indítványozó szerint jogtechnikai jellegű aggályok is felmerülnek.

Az érintett norma vonatkozásában a jogi technika megoldása Indítványozó nézőpontjából a vélelmet juttathatja eszünkbe – az esetek (döntő) többségében (jellemzően) szinte ugyanolyan hatást válthat ki a sértettekben, amennyiben fegyver utánzatával fenyegetik, mintha valódi fegyvert tartanak ellene.

Indítványozó véleménye szerint, összességében egy „külsőalakjában” fikcióval, „tartalma” szerint vélelemmel van dolgunk a Btk. kifogásolt értelmező előírását illetően.

A jogalkotó a bizonyítás érdekében, általánosan kimondta, hogy az utánzattal fenyegetést mindig úgy kell tekinteni, mintha igazi fegyverrel történne a bűncselekmény elkövetése. A bírósági gyakorlatban ennek a technikának a „következtében” egyfajta „objektív” megközelítés kezd kialakulni: amennyiben egy külső szemlélő számára fegyvernek tűnhet (objektíve) egy utánzat, akkor azt fegyveres elkövetésnek minősítik.

Jelen ügyben, a jogerős döntés azt rögzíti, hogy „objektíve” alkalmas volt a játékpisztoly használata a rablás megállapítására, azaz azt jelentette ki, hogy a pisztoly ránézésre igazinak tűnhetett.

Azonban, magának a 'rablás' „alap esetnek” a vizsgálata – az idézett kúriai elvi döntés szerint – elmaradt. Nem szerencsés tehát azt állítani, hogy ránézésre a pisztoly eredetinek tűnt, így kikerülni a sértett-elkövető viszonyrendszer vizsgálatát.

Amennyiben elfogadjuk, hogy egyfajta vélelemmel van dolgunk, felvetődik az ellenbizonyítás lehetősége, illetve jelen esetben különösen annak hiánya.

A T. Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a vélelem egy kivételesen alkalmazható jogtechnikai eszköz, melyet a megfelelő garanciákkal együttesen lehet alkalmazni, ellenkező esetben, ennek elmaradása esetén alaptörvény-ellenes jogi szabályozással, illetve az Alapvető jogok sérelméhez vezethető eljárással szembesülhetünk. Véleményem szerint, ebben a tekintetben is Alapvető jogokat sértő, alaptörvény-ellenes szabályozást takar a kifogásolt Btk. (értelmező) rendelkezés, melynek vizsgálatára – értelmező szabály volta ellenére – lehetőséget látunk az alkotmánybírósági gyakorlat alapján.

A 353/B/2009 AB határozat szerint, figyelemmel a 60/2009. (V. 28.) AB határozatban foglaltakra is, ellentétes az ártatlanság védelmével, ha egy jogszabályi rendelkezésen alapuló felelősség megdönthetetlen vélelmen alapul, a jogsértő magatartást és annak felróhatóságát a hatóság nem vizsgálhatja, illetve a felelősség alóli kimentés lehetőségét a jogszabály nem biztosítja. Az 57/1995 (IX. 15.) AB határozat szerint: „csak kivételesen és többletgaranciák mellett kerülhet sor az adóeljáráásban a vélelem alkalmazására, és nem lehet eszköze nem valós jövedelem adóztatásának.”

A 240/B/1990 AB határozat, a 39/1997. (III. 1.) AB határozat, a 60/2009. (V. 28.) AB határozat és az 1/2008. (I. 11.) AB határozat alapján, álláspontunk szerint a szabályozás ütközik a törvényi vélelmekkel kapcsolatos elvárásoknak, jogi technikájával sérti az ártatlanság védelmét.

A kifogásolt rendelkezés továbbá nem veszi figyelembe azt sem, hogy az elkövető „legalább” nem igazi fegyvert használ (ugyanúgy bünteti az utánzattal elkövetőt), illetve inkább ösztönzi a bűnelkövetőket, hogy ne utánzatot használjanak, ráadásul azzal már eleve kedvezőtlenebb helyzetben vannak (támadás komolysága, ellentámadás esete, menekülés). A Btk. illetve a büntetések célja, hogy az elkövetők tartózkodjanak bűncselekmény elkövetésétől. Így a jogalkotónak inkább arra kellett volna törekednie, hogy lehetőség szerint ne igazi fegyvert használjanak, azaz bár az utánzat fogalmának jogtechnikai használata gyakorlati értelemben (a bizonyítási nehézségek elkerülése érdekében) némiképpen hasznos lehet, mindezt a „hasznot” elveszítjük, amikor is a bizonyítás nehézségei elkerülése érdekében tulajdonképpen – egy rablásnál – már azt nem vizsgáljuk a tényállás esetén, ami a lényege: a sértett-elkövető viszonyrendszert, a sértettre gyakorolt konkrét hatást – az akaratot bénító erőszakot. Nyilvánvaló továbbá, hogy a büntető politika célja nem lehet inkább igazi fegyverek használata felé történő „terelés” – hiszen az elkövető szemszögéből a büntetés „úgyis egyező”.

II/B.

ALKOTMÁNYJOGI PANASZ

MAGYARORSZÁG ALAPTÖRVÉNYE 24. CIKK (2) BEKEZDÉS C) PONTJA ALAPJÁN, AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁGRÓL SZÓLÓ 2011. ÉVI CLI. TÖRVÉNY 26. § (1) BEKEZDÉS A) ÉS B) PONTJA SZERINT. HIVATKOZÁSSAL

SI TÖRVÉNYSZÉK MINT ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG ELŐTT
10.B.115/2011/71. SZ. ALATTI ÍTÉLETE ELLEN BENYÚJTOTT FELLEBBEZÉS
ALAPJÁN A T. FŐVÁROSI ÍTÉLŐTÁBLA MINT MÁSODFOKÚ BÍRÓSÁG ELŐTT
5.BF.119/2013/5. SZ. ALATTI ÍTÉLETÉVEL VÉGZŐDÖTT BÍRÓSÁGI
ELJÁRÁSOKBAN ALAPTÖRVÉNY-ELLENES JOGSZABÁLY ALKALMAZÁSA
FOLYÁTÁN - ÁLLÁSPONTUNK SZERINT – BEKÖVETKEZETT
ALAPTÖRVÉNYBEN BIZTOSÍTOTT JOG SÉRELME MIATT

Kérem, hogy szíveskedjék a T. Alkotmánybíróság a Magyarország Alaptörvénye 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § a) és b) pontja alapján a T. Fővárosi Törvényszék mint elsőfokú bíróság által 2013. január hó 16. napján meghozott 10.B.115/2011/71. sorszámú ítéletével szemben előterjesztett fellebbezés folytán a T. Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság által meghozott, 2014. január 15. napján kelt 5.Bf.119/2013/5. sorszámú ítéletével végződött büntetőeljárásban alkalmazott, a Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 92. § (1) és (4) bekezdései alaptörvény-ellenességét megállapítani és a tárgyi jogszabályokat megsemmisíteni.

Kérem továbbá, hogy amennyiben a T. Alkotmánybíróság fentiek szerint jár el, egyúttal szíveskedjék az Abtv. 45. § (6) bekezdése alapján a T. Fővárosi Ítéltábla 5.Bf.119/2013/5. sorszámú, 2014. január hó 15. napján kelt ítéletével jogerősen lezárt büntetőügy felülvizsgálatát is elrendelni, figyelemmel arra, hogy az eljárásban alkalmazott jogszabályi rendelkezések semmisségéből Indítványozó büntetésének csökkentése következne. Kérem – a T. Alkotmánybíróság belátása szerint - amennyiben a T. Alkotmánybíróság megítélése szerint azt Indítványozó különösen fontos érdeke indokolhatja - az Abtv. 45. § (2) bekezdésében foglaltak alkalmazásának esetleges szíves megfontolását is.

Indítványozó a jogerős ítéletben megjelölt II. r. elítélt, közvetlen érintettsége tehát álláspontunk szerint – figyelemmel a T. Alkotmánybíróság gyakorlatára – kétség kívül megállapítható.

Indítványozó az ítéletről 2014. január hó 15. napján értesült, írásba foglalt szövegét 2014. február hó 11. napján kapta kézhez. Álláspontom szerint a II/B. rész alatt előadott alkotmányjogi panasz tartalma a kifogásolt bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességre utal, illetőleg nézőpontunkból – alábbiakban előadottak szerint is – alapvető alkotmányjogi kérdést vet fel.

Indokolásul előadom a következőket.

Indítványozó 2010. november hó 17. napjától 2013. január hó 15. napjáig lakhelyelhagyási tilalom kényszerintézkedés hatálya alatt állt. Ennek keretében (a szokásos és ismert korlátozások mellett) heti egy alkalommal meg kellett jelennie a kerületi rendőrhatalóságnak, ami esetében heti egy órás rendszeres időtöltést jelentett.

Mindez a kényszerintézkedés vitathatatlan módon alapvető jogokat sért. Mindezt a T. Alkotmánybíróság gyakorlata is elismeri (pl. a 1037/B/2001. AB határozat, mely hivatkozik a 3/1998 (II. 11.) AB határozatra: „... a hazai jogban az Alkotmány sérelme nélkül szerepel az őrizetbe vétel, az előzetes letartóztatás, az ideiglenes kényszergyógykezelés, a lakhelyelhagyási tilalom. Valamennyi ilyen intézkedés alkotmányos alapjogot korlátoz, természetesen megfelelő jogi, bírói biztosítékok mellett. (ABH 1998, 61, 67.)” A 3/1998. (II. 11.) AB határozatát illetve az idézett fordulatot a T. Alkotmánybíróság következetesen hivatkozta gyakorlatában.

Kétséget kizáróan megállapíthatjuk, hogy alapvető jog korlátozása a lakhelyelhagyási tilalom esetén fennáll. Indítványozó feljegyzéseiben olvashatjuk, hogy korábban több indítványozó is ellentétesnek vélte a lakhelyelhagyási tilalmat pl. az ártatlanság védelmével, ugyanakkor a T. Alkotmánybíróság következetesen kimondta, hogy ez a kényszerintézkedés (illetve a többi is) az állami büntetőigény megfelelő érvényesítéséhez (mint egyúttal kötelezettséghez) nélkülözhetetlen, az ezzel megvalósuló alapvető jog korlátozás arányos és szükséges. Olyan korlátozás ez, melynek a bűnösség megállapítása esetén, a büntetés kiszabása során – szemben az előzetes letartóztatással és a házi őrizettel - semmilyen beszámíthatósága nem jelenik meg, azaz – Indítványozó szerint, saját kifejezésével egyfajta „jogállami deficit” jelenik meg. Tudomásunk szerint a jelen alkotmányossági problematikával a T. Alkotmánybíróság eddig még nem foglalkozott, ellenben a kérdés, álláspontunk alapján, alapvető alkotmányjogi jelentőségű lehet.

A Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 92. §-a szerint.

„Az előzetes fogvatartás és a házi őrizet beszámítása

92. § (1) Az előzetes fogvatartás és a házi őrizet teljes idejét be kell számítani a kiszabott szabadságvesztésbe, elzárásba, közérdekű munkába és pénzbüntetésbe.

(2) A beszámításnál egynapi előzetes fogvatartás egynapi szabadságvesztésnek, egynapi elzárásnak, egynapi tétel pénzbüntetésnek, illetve négy óra közérdekű munkának felel meg.

(3) Házi őrizet beszámítása esetén

a) egynapi szabadságvesztésnek fegyház fokozat esetén öt nap, börtön fokozat esetén négy nap, fogház fokozat esetén három nap,

b) egynapi elzárásnak két nap,

c) négy órai közérdekű munkának egy nap,

d) egynapi tétel pénzbüntetésnek egy nap

házi őrizetben töltött idő felel meg.

(4) A (2) és (3) bekezdés szerinti beszámítás után fennmaradó előzetes fogvatartás vagy házi őrizet tartamát egynapi szabadságvesztésként kell beszámítani.”

Az, hogy lakhelyelhagyási tilalom kényszerintézkedése alapvető jogokat korlátoz nem lehet kétséges. Ez a korlátozás azonban érthetetlen módon a büntetés kiszabása során nem kap kompenzációt. Természetesen tudomással bírunk arról, hogy a T. Alkotmánybíróság nem jogalkotó szerv, illetve nem kívánunk a T. Alkotmánybíróság felé jogalkotási kezdeményezéssel sem élni. Ugyanakkor az előzetes fogvatartás, a házi őrizet és a lakhelyelhagyási tilalom rendszertani helyét tekintve, a fenti fogalmakat (szabadságvesztés, elzárás, közérdekű munka, pénzbüntetés) logikai-matematikai láncra fűzve elképzelhetőnek tartanánk egy olyan megoldást, mely beszámíthatóvá tehetné a tárgyi kényszerintézkedést a büntetés kiszabása során.

Álláspontunk szerint a jelenlegi szabályozás sértheti Magyarország Alaptörvénye B) cikk (1) bekezdés szerinti jogállamiság elvét, a XXIV. cikk (1) bekezdés szerinti tisztességes eljárás követelményét, illetve diszkriminatív is a XV. cikk (1) és (2) bekezdésekben foglaltakat tekintve. Nézőpontunkból – utalva a fentebb előadottakra is – az előzetes letartóztatottak, a házi őrizetben lévők és a lakhelyelhagyási tilalom alatt állók esetében egy azonos szabályozási koncepción belüli halmazról van szó. Ezen intézkedések célja, hogy biztosítsák a terhelt bíróság elé állítását, az állam büntetőjogi igényének érvényesítését.

A jogalkotó ugyanakkor – nézőpontomból – önkényesen tett különbséget akkor, amikor a beszámíthatóság köréből *kihagyta* a lakhelyelhagyási tilalmat. Ezzel sérült a tisztességes eljárás és az egyenlő bánásmód követelménye is. Megjegyzem, mindez az emberi méltóság is sértheti, hiszen a többi „részhalmazsal” szemben, a lakhelyelhagyási tilalmat „elszenvedők” (legyen ez akár a legenyhébb kényszerintézkedés) nem kapnak semmilyen kompenzációt a büntetés kiszabása során, így egyértelműen negatív irányban megkülönböztetett helyzetbe kerülnek a többi elkövetőhöz képest. Olyan büntetést szenvednek el, melynek semmilyen ellentételezése nincs. Mindez a jogállamiság elvével is ellentétes.

Indítványozó véleménye szerint nincs és jogállamban nem is lehet olyan jogalkotói érdek, mely kizárja a lakhelyelhagyási tilalom beszámíthatóságát, így ennek biztosítása lenne indokolt, ennek hiánya alaptörvény-ellenes szabályozáshoz, illetve Alapvető jogai sérelméhez vezetett.

Lehetséges, hogy egyfajta mulasztással megvalósuló szabályozás esete állhat fenn, ellenben Indítványozó álláspontja szerint az Abtv. alapján – jelen helyzetben – alkotmányjogi panasszal támadhatóak általunk a Btk. kifogásolt rendelkezései (92. § (1) és (4) bekezdés) alaptörvény-ellenessége, továbbá Indítványozónak az érintett norma bírósági eljárásban történő alkalmazásával Alaptörvényben biztosított jogai sérültek.

II/C.

ALKOTMÁNYJOGI PANASZ

MAGYARORSZÁG ALAPTÖRVÉNYE 24. CIKK (2) BEKEZDÉS D) PONTJA ALAPJÁN, AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁGRÓL SZÓLÓ 2011. ÉVI CLI. TÖRVÉNY 27. § A) ÉS B) PONTJA SZERINT, HIVATKOZÁSSAL [REDACTED] [REDACTED] LTEKKEL SZEMBEN A T. FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK MINT ELŐFOKÚ BÍRÓSÁG ELŐTT 10.B.115/2011/71. SZ. ALATTI ÍTÉLETE ELLEN EBNYÚJTOTT FELLEBBEZÉS ALAPJÁN A T. FŐVÁROSI ÍTÉLŐTÁBLA MINT MÁSODFOKÚ BÍRÓSÁG ELŐTT 5.BF.119/2013/4. SZ. ALATTI ÍTÉLETE FOLYTÁN – ÁLLÁSPONTUNK SZERINT – BEKÖVETKEZETT ALAPTÖRVÉNYBEN BIZTOSÍTOTT JOG SÉRELMERE

Kérem, hogy szíveskedjék a T. Alkotmánybíróság a Magyarország Alaptörvénye 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § a) és b) pontja alapján a T. Fővárosi Törvényszék mint elsőfokú bíróság által 2013. január hó 16. napján meghozott 10.B.115/2011/71. sorszámú ítéletével szemben előterjesztett fellebbezés folytán a T. Fővárosi Ítélőtábla mint másodfokú bíróság által meghozott, 2014. január 15. napján kelt 5.Bf.119/2013/4. sorszámú ítéletének alaptörvény-ellenességét megállapítani és a jogerős döntés megsemmisíteni.

Indítványozó a jogerős ítéletben megjelölt II. r. elítélt, közvetlen érintettsége tehát álláspontunk szerint – figyelemmel a T. Alkotmánybíróság gyakorlatára – kétség kívül megállapítható. Indítványozó az ítéletről 2014. január hó 15. napján értesült.

Indokolásul előadom a következőket.

Álláspontunk szerint a tárgyi jogerős ítélet sérti Indítványozó Alaptörvényben biztosított alapvető jogait, figyelemmel az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésben rögzített jogállamiság (jogbiztonság) elvére illetve a XXIV. cikk (1) bekezdésében rögzített pártatlan és tisztességes eljáráshoz való alapvető jog követelményére.

Indokolásul előadom a következőket.

Álláspontom szerint a jogerős ítéletben foglaltak súlyosan sértik Indítványozó Alaptörvényben biztosított jogait. A döntést áttekintve három ponton található – véleményünk szerint – olyan súlyos jogalkalmazói mozzanat, mely mindenképpen alkotmánybírósági eljárásért kiállt. (Természetesen több ponton is „figyelemre méltó” elírások szerepelnek, többek között, amelyek pl. Indítványozó benzinkúton történő elfogásáról szólnak, mely egyértelműen téves, hiszen tanúként került az eljárásba.)

Kettő ilyen körülmény a bűnösség megállapítása és a cselekmény minősítése során jelenik meg, a harmadik a büntetés kiszabása körében.

1.A bűnösség megállapítása során sajnos az 1950-es évek magyarországi diktatúrájában folytatott koncepciós bírósági gyakorlat köszönt vissza, a cselekmény minősítése során

pedig a T. Ítéltábla totálisan szembefut az idézett Kúria által meghozott büntető elvi döntésben foglaltakkal.

Sajnálatos módon az „összeeskábált” ítéletet olvasva, egyértelműen felmerült bennünk a T. Ítéltábla elfogultságának problematikája is.

Korábbi alkotmányjogi panaszunkban a kötelező védelem elmulasztásának kérdését érintettük, így ettől most eltekintünk. Ennek ellenére, az első és másodfokú ítélet a gyanúsítottként tett vallomást hol értékeli, hol nem, hol hivatkozik az abban foglaltakra, hol pedig súlyosító körülménynek tekinti a beismerés hiányát. Véleményem szerint a bíróságok is „érzeték”, hogy nem ildomos mindezek felhasználása, így Indítványozó bűnösségét valahogyan „igazolniuk” kellett.

A jogállami büntetőjog egyik legfőbb elve – „in dubio pro reo” – szerint a kétséget kizáróan nem bizonyított tény, nem értékelhető a vádlott terhére. Ezzel szemben a jogerős ítéletben a következőket olvashatjuk (6. oldal utolsó bekezdés – kiemelés tőlem):

„Az elsőfokú ítéletben írtakon túlmenően az előzetes megállapodás tényét *bizonyítják* a benzinkút shopjában történtek. A *kamerafelvételek alapján megállapítható* ugyanis, hogy [REDAKT] az üzletbe történő belépés után a tejterméket tartalmazó pulthoz ment, levett egy doboz tejet és azzal a fizetőpulthoz ment, ott letette, majd anélkül, hogy fizetett volna visszament a bejárathoz és ott megállt. *<Abban az esetben, hogyha>* a két vádlott között nem történt *<volna>* *<előzetes megállapodás>* *<arra vonatkozóan>*, hogy *<a II. r. vádlottnak a bejárat közelében kell tartózkodnia>* *<ahhoz>*, hogy őt [REDAKT] vádlott *<a belépése pillanatában>* *<túszul tudja ejteni>*, akkor erre *<nem lett volna>* *<semmi szükség>*, hanem a II. r. vádlottnak továbbra is a különböző árut tartalmazó gondolák között *<kellett volna>* nézelődnie *<az áruk között válogatva>*, annál is inkább mert *<ezzel a magatartásával>* *<meghiúsította>* *<volna>* [REDAKT] *<túszejtési>* *<tervét>* is.

Ebből pedig egyértelműen levonható az a következtetés is [...]”

Fenti „toldozott-foltozott” megjegyzésről Indítványozó mesélte el azt a történetet, mely [REDAKT] egyik – talán speciálkollégiumi – előadásán hangozott el. Ebben az 1950-es évek Magyarországon három férfi bement egy italmérőbe. Sokat italoztak, melynek következtében egyikük az asztal alá ájultan esett be. Ketten közben tovább italoztak, és a [REDAKT] vagyok én..” kezdetű nótát kezdték el énekelni. Közben a rendőrhatalóság belépett a helyisége és mind a három személy őrizetbe vették, később el is ítélték, mondván, *amennyiben* a harmadik személy nem ájult *volna* el, akkor *<bizonyára>* *ő is a többiekkel énekelte <volna>* a tiltott dallamokat.

A magunk részéről a jogerős ítélet idézett megállapításait visszautasítjuk, és Indítványozó Alaptörvényben biztosított jogainak sérelmét látjuk mindebben.

A jogállamiság (jogbiztonság) elvéből következik, illetve egy pártatlan, tisztességes bírósági eljárás során alapvető követelmény, hogy a bűnösség kérdésében a bíróság

kétséget kizáróan döntsön. Alaptörvényben biztosított jogokat sért ugyanis, amennyiben egy terhelt bűnösségét mindenféle következtetésekből vezetik le.

Ráadásul mindez ennyire „légbőlkapott” módon teljességgel elfogadhatatlan, úgy, hogy a bűnösség kérdésében egyéb „támasztékot” az „egyértelmű következtetés” kifejezetten ingatag „építménye” nem kaphatott.

2. A T. Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2014. január hó 15. napján kelt – 2014. február hó 12. napján kézbesített – jogerős ítéletében az alábbiakat olvashatjuk (kiemelés tőlem):

██████████ vádlott védőjének a lenyűgöző erőszak hiányára vonatkozó érvelésével kapcsolatban a másodfokú bíróság a következőket emeli ki:

A rablás büntettének megállapítása esetében a jogalkotó kvalifikált fenyegetés létét követeli meg, mely fenyegetésnek azonban objektíve kell alkalmasnak lennie arra, hogy a sértett akaratát megtörje. Hangsúlyozottan alkalmasságról van tehát szó, amely a lenyűgöző hatás, mint eredmény beálltát nem kívánja meg. A passzív alany az elkövetővel szembeni ellenállásának kifejezett hiánya pedig a fenyegetés akaratmegtörésre való objektív alkalmas voltát önmagában nem zárja ki.

A ██████████ vádlott által elővett játékfegyver ██████████ töltőállomást kezelő szemszögéből egyértelműen az élet, testi épség ellen közvetlen fenyegetésként jelentkezett, annál is inkább, mivel a sértett azonnal nem is mérhette fel, hogy valójában nem élet kioltására alkalmas tárgy, hanem játékpisztolyt fognak rá.”

A 19/2003. számú büntető elvi döntés (Kúria Bfv. II. 38/2013.) szerint azonban:

„B. 19. [...] II. A rablás büntettének megállapíthatóságához megkívánt erőszak nem abszolút, hanem relatív természetű, mert mindig a terhelt és a sértett viszonylatában kell vizsgálni és eldönteni, hogy a konkrét esetben alkalmazott erőszak kizárhatta-e a sértett ellenállását vagy sem [1978. évi IV. tv. (Btk.) 365. § (1) bek.]”

Határozott álláspontunk szerint, a T. Ítéltábla jogerős ítéletében teljes mértékben szembefutva a T. Kúria friss elvi döntésében rögzítettekkel, Alapvető jogok sérelmét okozva állapította meg eleve a cselekmény minősítését is. Vizsgálnia kellett volna ugyanis – nézőpontunkból – a T. Ítéltáblának, hogy a terhelt és a sértett (tanú?) viszonylatában az alkalmazott erőszak kizárhatta-e a sértett (tanú?) ellenállását vagy sem. Nem alkalmasságot kellett volna vizsgálnia a bíróságnak, hanem ebben a relatív viszonyrendszerben kellett volna elmélyednie, és megállapítania, hogy akaratot bénító vagy hajlító erőszakról szó sem lehetett. Megjegyzem, az egész cselekmény (ügyvéd ismerőseink túlnyomó többségének határozott véleménye szerint is) összességében egyfajta garázdaságnak lett volna értékelhető, ugyanakkor eleve rablásról beszélni teljesen kizárt. A sértett (tanú?) ugyanis folyamatosan, mindvégig saját akaratának „irányítója” maradt, azt sem megtörni, sem hajlítani nem lehetett.

3. A harmadik súlyos aggályunkat a büntetés kiszabása körében fogalmazhatjuk meg.

A jogerős ítélet 8. oldalán (alulról 3. bekezdésben) tulajdonképpen azt olvashatjuk, hogy az előtte említett kettő, újabb enyhítő körülmény (büntetési tétel felső határa csökkent, illetve újabb egy év eltelt az elsőfokú ítélettől) következtében a T. Ítéletábra súlyosításra nem látott indokot.

A megfogalmazás ellenére, azonban ennek pont fordítottja lehetne igaz, hiszen valójában súlyosítás történt.

Természetesen belátjuk, hogy – különösen a büntetés kiszabása során – az eljáró bíróság mérlegelés alapján dönt. Ezen mérlegelést ugyanakkor – véleményünk szerint – jogállami keretek között alátámasztani, megindokolni is szükséges, főleg, amennyiben új büntető anyagi norma időbeli hatálya kiterjed a cselekmény elbírálásánál a büntetés kiszabására, azaz: enyhébb büntetés alkalmazását írja elő a törvény. „Elismerve”, hogy a kettő és fél éves börtönbüntetés $\frac{3}{4}$ részének letöltése utáni szabadulási *lehetőség* helyett a büntetés $\frac{2}{3}$ -át követően megnyíló hasonló lehetőség kétségtelenül enyhébb (30 hónapnál ez 22,5 hónap helyett 20 hónap), ellenben álláspontunk szerint a törvény alapján mindez nem elfogadható.

Határozott véleményem illetve jogállami elvárásunk, hogy az eljáró bíróság indokolja meg, miért és mennyiben (nem) hatott ki az új büntető anyagi norma a büntetés kiszabására, hiszen az enyhébb „tétel” alkalmazása törvényi kötelezettség.

Sérült ezért Indítványozó pártatlan és tisztességes eljáráshoz való alapvető joga, illetve az ítélet indokolása nem felel meg a jogbiztonság (jogállamiság) elvének sem.

Indítványozó 2010. november 05. napja óta áll büntetőeljárás alatt.

Ebben az időtartamban korlátozásokat kellett elszenvednie, jogi hivatását gyakorolni nem tudta, így szakvizsgáit sem tehette le. Lelkileg és fizikailag is egyre jobban tönkrement, ugyanúgy, ahogyan Szülei is. Édesapját jelenleg is ápolja, azaz gondozásra szoruló hozzátartozója van, mely körülmény szintén figyelmen kívül maradt annak ellenére, hogy az eljárás(ok)ban többször is elhangzott. Édesanyja is súlyos betegségekkel küzd, állandó segítségre szorul. Ennek alapján nem egy, hanem három ember életét kívánják – immáron totálisan – lehetetlenné tenni.

Az eltelt közel 3,5 év után még 2,5 év büntetés, majd azt követő 5 éves mentesülési időszak tulajdonképpen 10 évet venne el Indítványozó életéből. Álláspontunk szerint az eljáró bíróságok a (egy) büntetés törvényi céljától messze elkanyarodva, egyfajta súlyos retorziót kívánnak alkalmazni Indítványozó ellenében, mely aligha segítené a társadalomba történő visszailleszkedését sem.

Egy büntetés célja ugyanis nézőpontunkból nem az, hogy valakinek örökre derékba törje az életét, ráadásul közben olyan közegbe helyezze, melyet ép ésszel elviselni aligha lehet.

Az alkotmánybírósági gyakorlatban egy indítványozó – bírósági ítélet megsemmisítésére – vonatkozó panaszát akkor nem találja alaposnak a T. Alkotmánybíróság, amennyiben a panasz pozitív elbírálása folytán nem befolyásolja érdemben az ítélet meghozatalát.

Jelen ügyben azonban fentieknek kulcsfontosságú jelentősége van véleményünk szerint.

Indítványozó érintettsége jelen esetben is közvetlenül fennáll az összes megjelölt témakör tekintetében.

Álláspontunk szerint a felvetett kérdések továbbá alapvető alkotmányos jelentőségűnek tekinthetők, így kérjük, hogy szíveskedjék a T. Alkotmánybíróság jelen panaszok befogadhatóságáról lehetőség szerint pozitív döntést hozni és indítványainkat érdemben elbírálni.

Kérem, hogy Indítványozó személyes meghallgatását lehetővé tenni szíveskedjenek!

Kérem, hogy a T. Alkotmánybíróság Indítványozó személyes adatait az Abtv. alapján zártan kezelni, azaz a nyilvánosságra hozatalukat mellőzni szíveskedjenek!

A hatályos jogszabályok szerint jelen alkotmánybírósági eljárás illetékmentes, saját költség Indítványozó maga viseli.

Budapest, 2014. február 25. napján

Tisztelettel:

